

СТАНОВИЩЕ

от доц. маг.-фарм. Илия Желев Славов, д.б.

Ръководител на УС „Фармакогнозия и фармацевтична ботаника“

Катедра „Биология“

Факултет “Фармация” към Медицински Университет – Варна

Назначен съм на основание предложение от ФС при Факултет „Фармация“ при МУ-Варна /протокол с № 64/24.11.2023 г./ и заповед № Р-109-546/ на ректора на МУ-Варна, към състава на научно жури по процедура за придобиване на научна и образователна степен „доктор“ с кандидат маг.- фарм. **Ивалина Валериева Василева** – докторант в редовна форма на обучение по акредитираната за Медицински Университет – Варна докторска програма „Фармацевтична химия“, област на висше образование „7. Здравеопазване и спорт“, професионално направление „7.3. Фармация“.

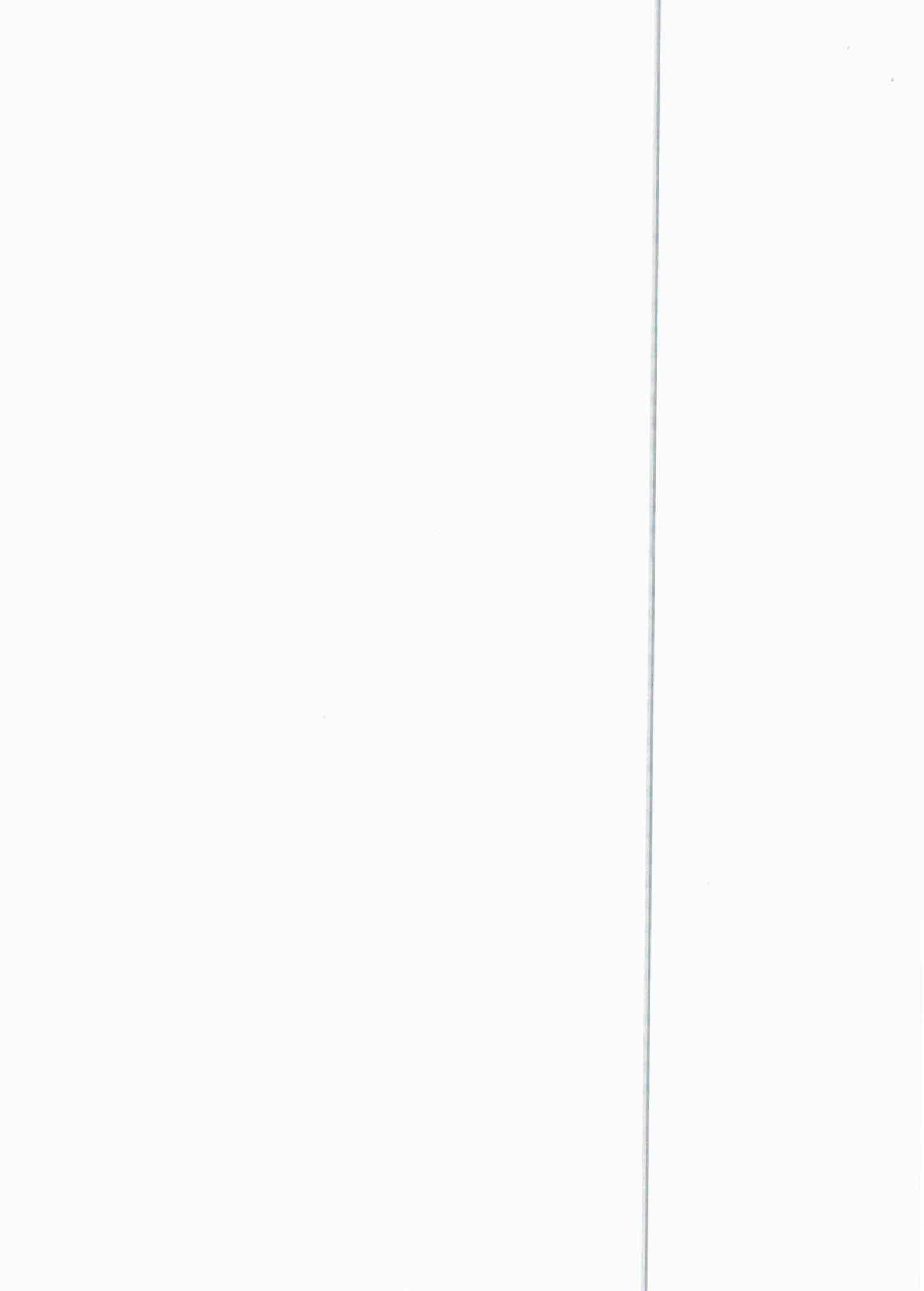
Дисертационния труд е на тема: *„Нови аспекти във фармацевтичния анализ на Quinine и някои негови продукти на окисление“* с автор маг.-фарм. Ивалина Валериева Василева и научни ръководители: доц. Светлана Фоткова Георгиева, д.ф. и доц. Илиян Николов Колев, д.х.

Предоставеният комплект материали, обвързани с предвидената процедура по защита (в електронен и книжен вариант), е съобразен с изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научна степен и заемане на академични длъжности на МУ-Варна. Кандидатът предоставя също документи, с които декларира по законов ред оригиналността и достоверността на представените в дисертационния ѝ труд резултати и данни.

Биография: маг.-фарм. Ивалина Валериева Василева е възпитаник на Медицински Университет – Варна. Завършва висшето си образование през 2016 г. За периода 2016 - 2021 г. тя заема академичната позиция „Асистент“ в същия университет. Преподавател е по специализираната дисциплина „Фармацевтичен анализ“. Със заповед на ректора на МУ-Варна (№ Р-109-391), през 2020 г., тя е зачислена в редовна форма на обучение по акредитираната за МУ – Варна докторска програма „Фармацевтична химия“. Докторантката полага в срок всички специализирани и общопрофилни изпити по докторската си програма.

Дисертационният си труд представя в обем от 95 страници. Последният е структуриран съгласно установените национални норми и съдържа общо 24 фигури, 3 таблици и 49 схеми. Цитирани са и немалък брой научни източници в библиографията (159).

Литераурния обзор е представен в 34 страници, като съдържанието му е структурирано по начин, който изцяло отразява разглежданото в последвалите точки. Представена е обстойна информация относно разглежданите алкалоиди, касаеща не само тяхното медицинско значение и приложение, но и тяхното „химично поведение“ и

синтез. Коректно е систематизирана и информацията относно техния качествен анализ. Като цяло може да се каже, че литературният обзор се явява адекватна основа за формулирането на основната дисертационна цел и поставянето на пет работни задачи.

В секцията „Експериментална част“, с общ обем от 9 страници, са детайлно представени всички ползвани от докторанта методи. Адекватно представени са и оригинално въведените от докторанта аналитични техники за хемилуминисцентен и хирално-сензорен алкалоиден анализ.

В общо 32 страници е представена информацията относно най-съществената дисертационна част - „Резултати и дискусия“.

В първата точка на този раздел е поместена информацията касаеща аналитичния потенциал на елемента сяра в качествения хининов анализ. Въведен е също нов микроаналитичен алгоритъм, с чиято помощ е определен и основния аналитичен показател граница на откриване. Докторантката използва получените данни и за изготвянето на научна публикация (*Vasileva I., I. Kolev. A sulfur-based qualitative test for determining the presence of the secondary alcohol functional group of (-)-quinine and (+)-quinidine. Bulgarian Chemical Communications, Volume 54, Issue 2 (pp. 147-151), 2022. doi: 10.34049/bcc.54.2.5466*), която представя в реферирано и индексирано научно списание.

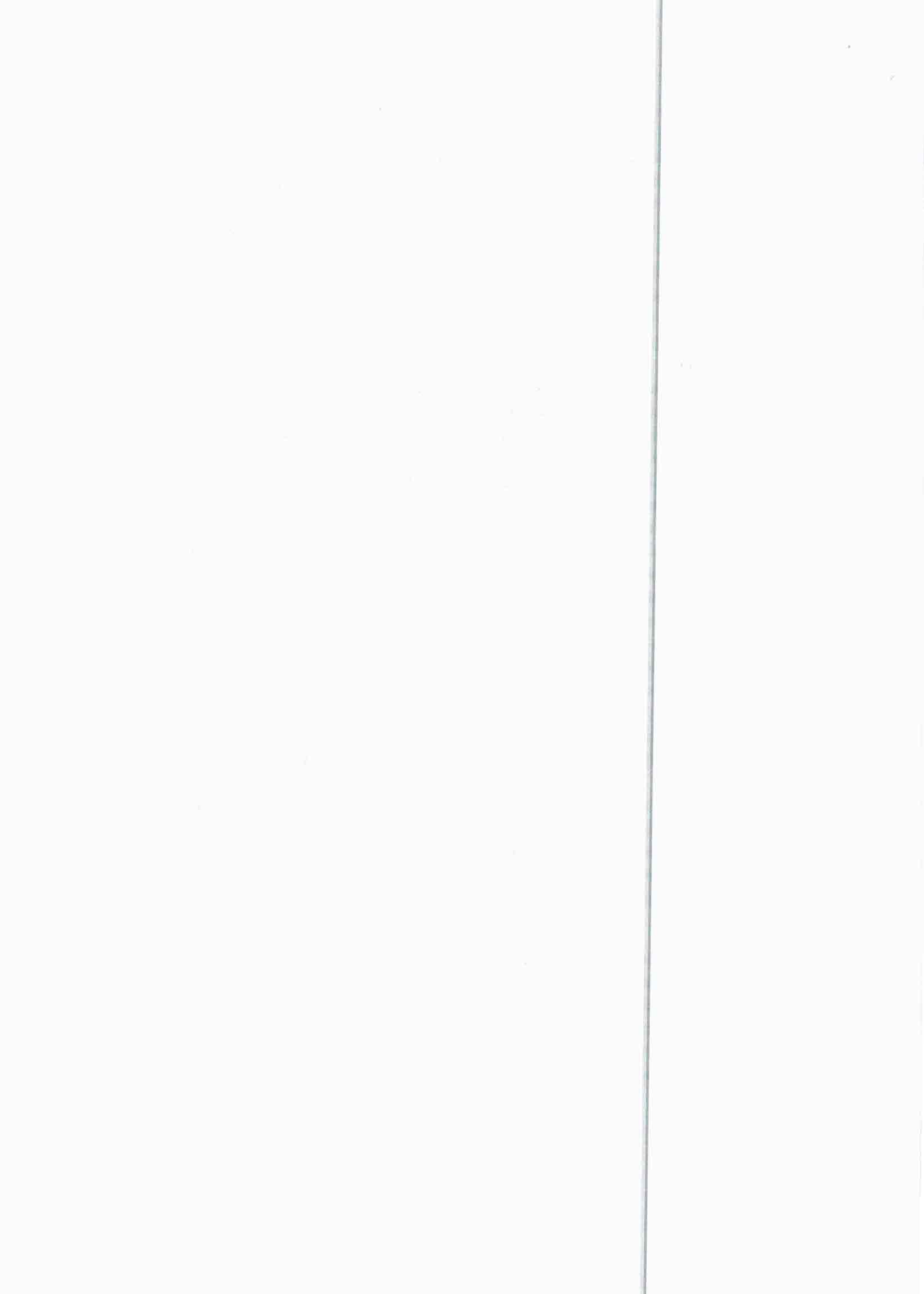
Анализът на алкалоида е представен и с изследвания включващи превръщането му в купреин, взаимодействието му с лимонена киселина и оцетен анхидрид, фотоиницирания синтез на негова клатратна форма (херепатит) и хемилуминисцентното му поведение спрямо цериеви йони. Отделно, с него, е съставен и хинино-отпечатан полимерен слой, на който е установено сорбционното поведение спрямо двата енантиомера на терпеноида карвон.

Установена в следствие е и реактивността на алкалоида хинотоксин спрямо фенотиазин и слабия по сила окислител - бром. Докторантката доказва, че алкалоидът взаимодейства изчерпателно с въведените реагенти, като формира с тях синьо оцветен продукт - от типа на метиленовото синьо, представено в статия (*Vasileva I., I. Kolev. Phenothiazine dye labeling test for quinotoxine. Scripta Scientifica Pharmaceutica, 2022; 9(2): 36-41. doi: 10.14748/ssm.v54i4.8662*), която публикува в нереферирано издание с научно рецензиране.

Считам, че докторантката е обобщила по коректен начин получените резултати. Правилно е отразила всички изводи от представените дискуссионни точки. Адекватно е отнесла като приноси и всички по-значими елементи от дисертационния си труд. Смятам също така, че личният принос на докторанта, в разработването на дисертацията, представянето и интерпретацията на резултатите и оформянето на научните публикации, е съществен.

Критични забележки, препоръки: На места, в дисертационния труд, се забелязват технически и правописни грешки; някои от тях са пренесени и в депозирания автореферат. Коментари могат да бъдат отправени и по отношение описанието и интерпретацията на някои методи.

Въпреки това, отправените забележки не бих категоризирал като критични, омаловажаващи реалната научна стойност на представения труд.

Заклучение:

Предоставения ми дисертационен труд от маг.-фарм. Ивалина Валериева Василева възприемам като сериозна разработка в областта на фармацевтичния анализ. Освен това са изпълнени и други важни задачи в периода на обучение по докторската програма като целесъобразност в решението на всички поставени задачи, тяхното умело решаване с въвеждане на нови аналитични алгоритми и приложена богата гама от аналитични методи.

Всичко това засвидетелства за отличната научна и образователна подготовка на докторанта и придобитата от нея компетентност в това поле.

Това ми дава пълно основание да дам своята **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** и убедено да предложа на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на маг.-фарм. Ивалина Валериева Василева в област на висше образование „7. Здравеопазване и спорт“, професионално направление „7.3. Фармация“, докторска програма по специалност „Фармацевтична химия“.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

31.01.2024 г.
гр. Варна

Изготвил:
/доц. Илия Желев Славов, д.б./

